

Politechnika Gdańska

Klucz do gdańskich symboli

12/G/21

Zespół **Politechniki Gdańskiej** to jeden z najciekawszych obiektów i jeden z cenniejszych zabytków Gdańska z początków XX w. Zrealizowany przez Alberta Carstena, późniejszego profesora Wydziału Architektury, dziekana Wydziału Budownictwa i prorektora PG, na zamówienie cesarza Niemiec i króla Prus Wilhelma II.

Gmachy przybrały formę **manieryzmu gdańskiego** z ceglаныmi fasadami i bogatą kamieniarką, której elementem jest symbolika, przejawiająca się w licznych detalach ozdobnych. Niektórzy autorzy opracowań doszukują się związków symboliki obecnej na ścianach politechniki z **symbolami masonerii**, która w tamtym czasie była bardzo popularna wśród elit niemieckich. Inni natomiast podkreślają **opisowy charakter** wielu ozdób, wskazujących na przeznaczenie budynku. Znajdziemy wśród nich m.in. kwiat, klucz, symbole pierwiastków, księgę z okularami, smoka z piorunami czy sfinksa i salamandrę. Na jednym z gmachów uwieczniono podobizny osób zasłużonych dla budowy maszyn, domów, statków i budownictwa morskiego. Gdzie indziej zobaczymy sowę, symbolizującą mądrość, czy liczne maskarony. Pewne symbole można odczytywać na różne sposoby, np. cyrkiel i ekierka to zarówno symbol architektury, jak i znak typowy dla masonerii.

A jak wytłumaczyć pojawienie się na domu głównego mechanika i pałacza – obok licznych smoków, w tym takiego, któremu pałacz wrzuca węgiel do pieca zięjącej ogniem paszczy – buddyjskiego koła dharma? Możemy tylko próbować się domyślać, bowiem nie zachowały się żadne zapiski Carstena. Ze względu na pochodzenie narodowe (był Żydem) Carsten został zmuszony w 1933 r., na kilka tygodni przed dojściem NSDAP do władzy w Gdańsku, do złożenia dymisji z funkcji prorektora PG. Deportowano go do Theresienstadt, gdzie zginął w 1943 r.

Za Januszem Waluszko w artykule: „Kod Carstena? Symbolika detali na gmachach Politechniki Gdańskiej” zamieszczonym na łamach Pisma PG nr 3 z 2019 r.

Na planie okolic Politechniki Gdańskiej zaznaczono punkty kontrolne (PK). Znajdź te miejsca w terenie, odpowiedz na pytania i dopasuj zdjęcia.

Jeśli chcesz się znaleźć na liście osób, które przebyły trasę, i zdobywać odznaki, odpowiedzi prześlij do organizatora.

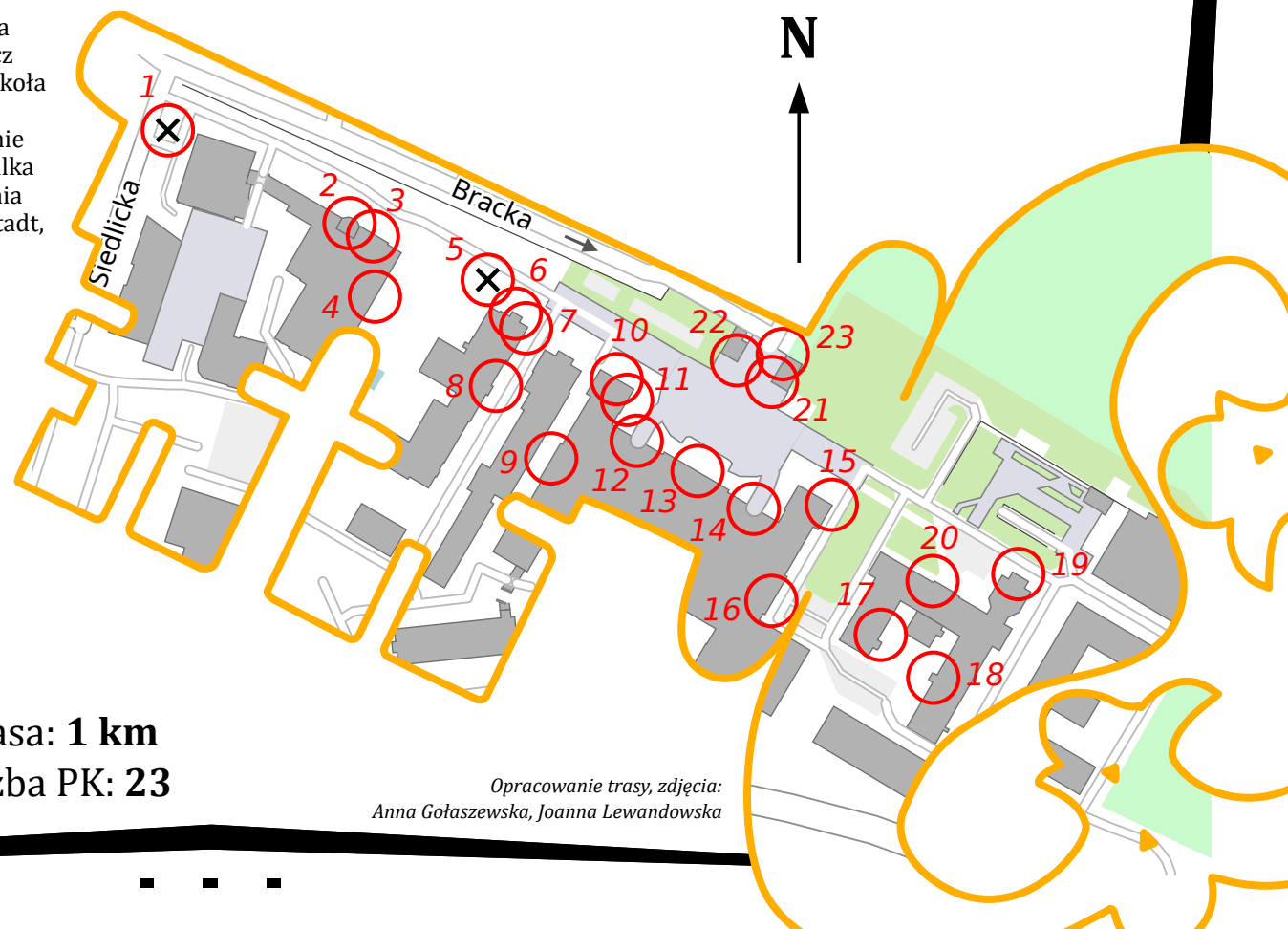
Uwaga: teren Politechniki Gdańskiej jest dostępny w godz. 6-22.

Legenda
× inny obiekt

Aktualność: wrzesień 2021
Źródło mapy: © autorzy OpenStreetMap
ver. 1.0

Trasa: 1 km
Liczba PK: 23

Opracowanie trasy, zdjęcia:
Anna Gołaszewska, Joanna Lewandowska

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (12/G/21)

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (12/G/21)

PK 1	<i>Klub studentów Politechniki Gdańskiej funkcjonuje pod nazwą Kwadratowa od lat 50. XX w.</i> Jaka jest odległość stąd do klubu Kwadratowa?
PK 2	<i>Neorenesansowa wieża ciśnień zespolona z kominem kotłowni.</i> Ile jest okien w kwadratowej podstawie wieży?
PK 3	<i>Laboratorium Maszynowe. Rzeźba nad bramą ostrzega przed zagrożeniami, jakie tu czyhają.</i> Ile nóg wystaje spod głowy? Dopasuj zdjęcie.
PK 4	Jakie narzędzie jest w dłoni?
PK 5	<i>Fragmenty konstrukcji chłodni kominowej. Tablica.</i> Jakie było maksymalne natężenie przepływu wody chłodzącej silniki cieplne-parowe?
PK 6	Jaką literę zasłania postać wystająca z kartusza?
PK 7	<i>Rzeźba na narożniku symbolizuje połączenie żywiołów lub ich okiełznanie przez człowieka.</i> Co robią postacie?
PK 8	<i>Rzeźba nad wejściem jest ostrzeżeniem.</i> Czyje imię nosi gmach? Dopasuj zdjęcie.
PK 9	Co trzymają dłonie nad smokiem?
PK 10	Co mają zasłonięte maskarony na elewacji pod ostatnią kondygnacją?
PK 11	Jakie zwierzę podtrzymuje kartusz i na czym stoi?
PK 12	Dopasuj zdjęcie.
PK 13	<i>Gmach Główny wieńczy 18-metrowa wieża zegarowa ze złożoną figurą Alegorii Nauki. Skierowaną na północ ceglastą fasadę ożywiają kolorem zieleniące patyną miedziane rzygacze i cesarskie orły.</i> Ile kul dźwigają cesarskie orły? Dopasuj zdjęcie z portalu.
PK 14	<i>Postacie przy wejściu wraz z budowlami nad ich głowami symbolizują twórczą architekturę oraz techniczne aspekty sztuki budowlanej.</i> Jaki przyrząd nawigacyjny (turystyczny) jest poniżej postaci z brodą? Dopasuj zdjęcie.
PK 15	Dopasuj zdjęcie.
PK 16	<i>Zwierzęta przy wejściu symbolizują wytwarzanie prądu.</i> Dopasuj zdjęcie.
PK 17	<i>Wzdłuż górnej krawędzi fasady bocznych skrzydeł budynku Wydziału Chemicznego umieszczono 24 pierwiastki, zgodnie z oznaczeniami stosowanymi na przełomie XIX i XX.</i> Dopasuj zdjęcie.
PK 18	<i>Stosowany od renesansu ryzalit to wyraźnie wysunięta (od fundamentów po dach) część elewacji budynku, w jego środkowej, bocznej lub narożnej części.</i> Ile okien jest w ryzalicy?
PK 19	Dopasuj zdjęcie.
PK 20	<i>Budynek Starej Chemii jest jednym z pierwotnie wzniesionych w latach 1900–1904.</i> Dopasuj zdjęcie.
PK 21	<i>Symbole umieszczono również na narożnikach kordegardy – mówią o przeznaczeniu budynków.</i> Dopasuj zdjęcie.
PK 22	Dopasuj zdjęcie.
PK 23	<i>Na bramie wejściowej znajdziemy m.in. orły z nazwą uczelni oraz lwy z herbem Gdańska. Towarzyszy im też symbol kojarzący się z wiedzą.</i> Dopasuj zdjęcie.

Odpowiedzi ze zgodą na publikację swoich danych na liście osób, które przebyły trasę TRInO, prześlij za pomocą formularza online karty startowej dostępnego na stronie trino.pttk.pl lub na e-mail poczta@trino.pttk.pl.